

schaken

met michiel bunnik

Geamuseerde uurtjes heb ik beleefd met het lezen van Hans Bouwmeesters laatste boek „Grimmige en serieuze schaakverhalen“, (uitgeverij Schaaknieuws, prijs: f 23,90). Een bundeling partijen en eindspelstudies, verpakt in Bouwmeesters humoristische schrijfstijl.

In het hoofdstuk „Herinnering aan Euwe“, beschrijft de auteur zijn grote respect voor de voormalig wereldkampioen: „Hij was sober, scherpzinnig, creatief, vasthoudend en op een eenvoudige manier zeer „to the point“. Hieronder Bouwmeesters eerste en enige overwinning op de grote meester, uit het Nederlands kampioenschap 1952 te Enschede. De aantekeningen bij de partij zijn van Euwe's hand.

H. Bouwmeester - M. Euwe Italiaans
1. e4,e5 2. Pf3,Pc6 3. Lc4,Lc5 4. c3,Lb6
5. d4,De7 6. 0-0,d6 7. h3,Pf6 8. Te1,0-0
9. Pa3,Kh8 10. Pc2,Pd8 11. b3,Lc6 12.
Lf1. Deze zet is sterker dan 12. Ld3,
zoals geschiedde in de partij Rossolimo-Euwe, Gijon, 1951. Het waarom
zal weldra blijken. 12...Pg8 13. Pe3,f6
14. Pd5,df7 15. e4. Deze zet is moge-
lijk, omdat de witte loper niet op d3
staat. De kansen zijn nu ongeveer ge-
lijk. 15. ...La5 15. ...Pc6 is niet direct
mogelijk wegens 16. P:b6,a:b6 17.d5
16. Te2,Pc6 17. Lb2,2:d4 18. P:d4,P:d4
19. L:d4, Dd7 Bij deze en voorafgaande
zetten moesten zwart en wit voortdu-
rend rekening houden met b3-b4, wel-
ke zet thans zou worden beantwoord
met 20. ...L:d5. 20. De2,Pe7 21. P:e-
7,D:e7 22. g3 Of 22.c5,Tfd8 23. c6,b:c6
24. D:c6,Lb6 en zwart handhaaft het
evenwicht. 22. ...Lb6 23. Lb2,Dd7
Zwart richt zijn geschut op de ver-
keerde vleugel. Juist was geweest 23.
...Df7, eventueel gevolgd door
a7-a5-a4 of ook door c6 en d5. 24.
Kh2,f5? Een verkeerde taxatie met ca-
tastrofale gevolgen. De tekstopzet
opent aanvalslijnen voor beide par-
tijen maar die van wit blijken veel
belangrijker dan die van zwart. 25.
e:f5,L:f5 26. De3,Tf7? Nu wordt de
zwarte opstelling binnen enkele zet-

ten onhoudbaar. Redelijke kansen op
ontsnapping bood nog 26. ...Tae8 27.
Tae1,T:e2 28. T:e2,c6 eventueel ge-
volgd door 29. ...Ld8 en 30. ...Lf6. 27.
Tae1,Taf8 28. f4!

Zwarts stelling is hopeloos, omdat hij
de druk langs de diagonaal niet kan
opheffen. Deze druk bindt de zwarte
stelling aan alle kanten en maakt ver-
schillende combinaties mogelijk. In
de eerste plaats dreigt reeds loper-
winst door 29. g4 benevens 30. f5. Pa-
reert zwart met 28. ...h6 dan beslist 29.
g4,Lh7 30. Te6 (of eerst veiligheidshal-
ve 30. f5, ofschoon zwart toch niet op
f4 kan slaan wegens 31. Te7) 30. ...Kg8
31. f5 en zwart kan de dreiging 32.
T:h6 (alweer de lange diagonaal!) niet
pareren. 28. ...Dd8 29. Lg2,c6 30. Lf3!
Er dreigt 31. Lh5, waarop 31. ...g6 niet
mogelijk is, terwijl 31. ...Td7 32. Te8!
als 31. ...Lg6 32. L:g6,h:g6 33. Te6 wel-
dra onoverkomelijk problemen stel-
len. 30. ...d5 31. c5,La5 32. b4,d4. De
pointe van zwarts tegenactie. 33. De4
Zwart had nu gemeend met 33. ...d3
te kunnen voortzetten, maar daarop
volgt vernietigend 34. Te8!,T:e8 35.
D:f7 enz. 33. ...b5 34. D:f7!. Wit wik-
kelt naar een gewonnen eindspel af.
34. ...T:f7 35. Te8,Tf8 36. T:d8,L:d8 37.
L:d4,Ld7 38. Le5,Tf7 39. Td1,Kg8 40.
Lg4! Zwart geeft het op want er gaat
een stuk verloren.